

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number	19-1/20-05497-021
Otsuse kuupäev	21. sept 2020
Komisjoni koosseis	Esimees Silvia Truman, liikmed Kristina Jerjomina, Maarja Mere
Tarbija	
Kaupleja	OÜ Invaabivahendid, 12755755
Tarbija nõue	Lepingust taganemine ja ostusumma tagastamine
Asja läbivaatamise aeg	7. sept 2020

Resolutsioon:

Jätta tarbija avaldus rahuldamata.

Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja teavitab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult maakohtusse pöördumisest, lisades ärakirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija avalduse kohaselt 10.10.2019 tellis ta kauplajalt e-posti teel aadressilt info@invaabivahendid.ee lamatisi ennetava madratsi System P161M Viskotex Air. Toote hind oli 595 eurot, millest tarbija tasus kauplajale 374,50 eurot ning ülejäänud summa kompenseeris haigekassa. 09.12.2019 sai tarbija tellitud toote kätte ja asus seda kasutama. 25.03.2020 esitas tarbija kauplajale pretensiooni, leides, et madrats ei vasta tehnilistele andmetele. Tootekirjelduse kohaselt on tegemist lamatisi ennetava ja lamatiste vastase madratsiga keskmise ja kõrge lamatistega (I-IV aste) kasutajatele; madrats on valmistatud kõrgtihedusega meditsiinilisest PU mäluga vahust (80 kg/m³) ning on ruudukujuliste vormidega ja 1 sektsiooniline; madratsi sisemisel osal on anatoomiline kuju ja jalgade osas erineva tihedusega PU vahu või õhkkanalitega sisendvorm; kasutaja kaal kuni 130 kg. Tarbija on sügava liikumispuudega 60 kg kaaluv hooldekodu elanik, keda pööratakse iga nelja tunni tagant. Soetatud madratsit kasutama hakates ilmnes, et sellel selili lamades probleeme ei ole - õhksektsioon jääb täpselt õigesse piirkonna; puusadele mõeldud sektor on aga liiga kitsas. Kui tarbija parem puus oli varem terve, siis uuel madratsil sellel küljel olles tekkis kuu aja möödudes puusale esimene nahakahjustus. Õhksektsioon sai asendatud kaasas olnud vahuga, kuid see ei muutnud midagi ning puusal on suur lamatis. Pretensioonis soovis tarbija, et kauplaja teostaks madratsile erapooletu ekspertiisi ja kontrolliks tootekirjelduse paikapidavust. Pretensioonile vastas kauplaja samal päeval ja selgitas, et toote testimist teeb tootja, kui toode tarbijale ei sobi, teeb kauplaja tagasimakse ja toob madratsi ära. 26.03.2020 kirjas kauplajale avaldas tarbija soovi ostusumma tagasi saada, teavitades samas kauplajat sellest, et veebruari keskpaigas asendati puusa all olev õhkmadrats vahuga ja kuna olukord paremaks ei läinud ja läbi katemadratsi oli keeruline öelda, kus puus täpselt olema peab, siis sai lõigatud ühe ruuduvahe jagu puusasektsiooni jalutsi poole. Kaupleja sellele kirjale ei vastanud.

Avalduses komisjonile nõuab tarbija, et kaupleja tagastaks ostusumma 374,50 eurot.

Kaupleja seisukoht:

Tarbija nõue ei ole põhjendatud. Tarbija on madratsit füüsiliselt muutnud (tüki välja lõiganud) ilma kauplejale teadmata ja eelnevalt madratsi kohta pretensiooni esitamata. Madrats on füüsiliselt kahjustatud ja kasutuskõlbmatu ning seda pole võimalik saata tootjale ekspertiisi tegemiseks ega müüa või rentida.

Komisjoni põhjendus:

Komisjon tutvus tarbija avaldusega ja kaupleja vastuväidetega, uuris ja hindas asjas kogutud tõendeid ning leiab, et tarbija avaldust ei saa rahuldada.

Poolte vahel sõlmiti VÕS § 208 lg 4 tunnustele vastav tarbijalemüügileping raske liikumispuudega tarbijale lamatisi ennetava ja lamatiste vastase toimega madratsi müümiseks. Tarbija arvates ei vasta madrats tootekirjeldusele ning ta soovib madratsi eest makstud raha tagasi saada. Komisjon käsitleb raha tagastamise taotlust lepingust taganemise avaldusena.

Vastavalt VÕS § 217 lg-le 1 peab ostjale üle antav asi vastama lepingutingimustele ning VÕS § 116 järgi saab lepingust taganeda lepingutingimuste olulise rikkumise korral.

Kui asi lepingutingimustele ei vasta, peab tarbija VÕS § 220 lg 1 kohaselt teatama asja mittevastavusest müüjale kahe kuu jooksul pärast seda, kui ta sai mittevastavusest teada. Tarbija avaldusest järelduvalt sai ta madratsi kätte ja asus seda kasutama 09.12.2019 ning kuuajalise kasutamise järel tekkisid paremale puusale nahakahjustused, mida seal varem polnud. Seega sai tarbija kauba mittevastavusest teada jaanuarikuu esimeses pooles ning oleks pidanud esitama pretensiooni kauplejale hiljemalt märtsi keskpaigas. Tarbija pöördus kaupleja poole 25.03.2020, s.o seaduses sätestatud tähtaja rikkumisega.

VÕS § 220 lg 3 sätestab, et kui ostja ei teata müüjale lepingutingimustele mittevastavusest õigeaegselt, ei või ta asja lepingutingimustele mittevastavusele tugineda; kui teatamata jätmine on mõistlikult vabandatav, võib ostja lepingutingimustele mittevastavusele tuginedes alandada ostuhinda või nõuda tekitatud kahju hüvitamist. Seega pretensiooni esitamisega hilinemise korral pole ostjal õigust kasutada õiguskaitsevahendina lepingust taganemist. Viidatud sättest järelduvalt vabaneb müüja vastutusest lepingutingimustele mittevastavuse eest, mille osas teavitamiskohustust rikuti ning kui teavitamisega viivitamine toimus mõjuval põhjusel, saab ostja õiguskaitsevahendina nõuda üksnes ostuhinna alandamist või kahju hüvitamist. Tarbija ei ole näidanud, et esinesid vabandatavad mõjuvad põhjused, mille tõttu ei saanud ta pretensiooni esitada kahe kuu jooksul lepingutingimustele mittevastavusest teada saamisest.

Komisjon on seisukohal, et tarbija nõuet ei saa rahuldada ka siis mitte, kui lugeda pretensioon esitatuks tähtaegselt või kui tarbijal olid pretensiooni esitamisega hilinemiseks mõjuvad põhjused.

Lepingutingimustele mittevastavuse ilmnemisel on tarbija esmaseks kohustuseks lõpetada puudusega asja kasutamine, sest asja jätkuval kasutamisel võib defekt veelgi süveneda, vea tekkepõhjuse välja selgitamine muutub oluliselt raskemaks ning samuti väheneb asja väärtus. Soetatud kaubal vea ilmnemise korral tuleb ostjal pöörduda esmalt müüja poole ning ta ei tohi hakata ise viga tuvastama ja seda parandama. Praegusel juhul tarbija aga just seda tegi. Tarbija avalduse kohaselt madratsil selili lamades probleeme polnud, külje peal olles jäi aga puus vaevu õhk-madratsi servale ega saanud piisavalt vajalikku tuge, mispeale tarbija selmet ei kauplejat sellest teavitada, asus ise madratsit muutma, asendades esmalt õhksektiooni vahuga ning seejärel lõigates madratsist ühe tüki välja, millega rikuti toodet füüsiliselt.

Seega puudub antud juhul lepingust taganemise alus, kuivõrd vaatamata asjaolule, et

nahakahjustused tarbija puusal tekkisid juba madratsi kasutamise esimese kuu jooksul, ei teavitanud tarbija sellest kohe, vaid asus ise madratsit endale sobivamaks muutma, millega võttis kauplajalt võimaluse saada madrats tootjale ekspertiisi ning mittevastavuse tuvastamisel kaup tagasi võtta ja see parandada/asendada või ostusumma tagastada. Arvestades kauplaja seisukohta enne lepingu sõlmimist tarbija poolt muutmise teada saamist, oleks õigeaegse tagasiside korral saanud probleemi pooli rahuldavalt lahendada.

Komisjon selgitab veel täiendavalt, et lepingust taganemisega muutub lepingu täitmise võlasuhe VÕS § 189 lg 1 alusel lepingu tagasitäitmise võlasuhteks ning tagasitäitmine on vastastikune: ostja peab tagastama lepingu alusel saadud asja ning kauplaja peab tagastama müüdud asja eest saadud raha. Praegusel juhul nähtub asja materjalidest, sh madratsist tehtud fotodest, et toodet on füüsiliselt kahjustatud. Kui kaup on halvenenud mitte asja korrapärase kasutamise tulemusel, vaid ostja tegevuse tõttu, lasub ostjal vastutus kauba väärtuse vähenemise eest. Juhul, kui enne tagastamist on tagastatava asja füüsilises olukorras toimunud muutusi ja ostja tegevuse tõttu ei ole võimalik tagastada asja seisundis, milles see müüjalt saadi, võib müüjal olla ostja vastu VÕS § 189 lg 4 alusel asja väärtuse vähenemise hüvitamise nõue. Praegusel juhul väidab kauplaja, et madrats on muudetud tarbija poolt kasutuskõlbmatuks ja seda pole võimalik müüa ega rentida, mis tähendab sisuliselt, et madrats on väärtusetu. Kui kaup on rikunud ja tal väärtus puudub, on kauplajal õigus VÕS § 189 lg-te 4 ja 5 kohaselt vähendada ostjale tagastavat summat nullini.

Ostuhinna alandamise või kahju hüvitamise (mitte tervisekahjustusega seonduvalt) nõudeid pole tarbija esitanud.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Silvia Truman
/allkirjastatud digitaalselt/

Kristina Jerjomina
/allkirjastatud digitaalselt/

Maarja Mere
/allkirjastatud digitaalselt/